

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

2

Repetăm aceleași întrebări și formulăm aproape aceleași răspunsuri

2

Autoritățile vor să aducă greii industriei în Moldova, dar tot comercianții rămânem

3

2021, anul relansării economiei

Fondul Monetar Internațional (FMI) și-a revizuit prognoza privind economia globală în 2021 și susține că declinul cauzat de pandemie va avea un impact mai puțin sever decât se anticipase. FMI se așteaptă la o creștere a economiei globale de 5,5%, cu 0,3 puncte procentuale mai mult decât a estimat în luna octombrie.

Pentru economiile emergente și în curs de dezvoltare din Europa, categorie în care este inclusă și R. Moldova, FMI estimează o creștere de 4,0% în 2021, cu 0,1 puncte procentuale peste previziunile din octombrie.

Ultima revizuire a indicatorilor economici moldovenesti pentru anul 2021 a fost făcută de Ministerul Economiei și Infrastructurii în luna octombrie, după consultările cu experții FMI, când s-a estimat o scădere a Produsului Intern Brut cu 6,5% în anul 2020 și o recuperare ușoară în anul 2021. Evident, există încă multă incertitudine. Pandemia nu cedează. Cum va fi 2021? Care vor fi noile prognoze? Rămâne de văzut. Cert este însă că nu mai putem ceda. Economia mondială, dar și cea locală, împinsă pe linie moartă de restricțiile sanitare, dictate de pandemie, a ajuns, se pare, la punctul de jos. Și chiar dacă unii experți, dar și instituții, mai ezită în prognoze, economia, eufemistic vorbind, nu are unde se retrage. Anul 2021, indiferent ce se va întâmpla, va fi un an de recuperare economică.

După ce am ajuns la fundul prăpastiei, nu avem o altă cale decât de revenire. Centrul Analitic Independent „Expert-Grup” estimează că „economia ratează în 2020 circa 10 puncte procentuale de creștere economică.

La începutul anului scenariul macroeconomic prevedea o creștere economică de 3,8%. În luna iunie, după ce s-a resimțit tot mai mult efectul negativ al pandemiei, Ministerul Economiei și Infrastructurii a revizuit prognoza evoluției Produsului Intern Brut până la -4,5% pentru anul 2020, la bază fiind ipoteza revenirii rapide a economiei pe un trend pozitiv până la finele anului 2020. Cinci luni mai târziu, se anticipa deja o scădere a

PIB-ului cu 6,5%, indicator apropiat de estimările anterioare ale Expert-Grup, din Raportul de Stare a Țării 2020, de -7,5%. Din cauza pandemiei, R. Moldova va înregistra cea mai severă scădere economică din ultimele două decenii.

Însă recuperarea economiei va fi cuvântul de ordine pentru 2021. Autoritățile așteaptă o recuperare ușoară de 4,1 la sută. Banca Mondială prognozează o creștere eco-

nomică de 3,8 procente. Încrederea consumatorilor și a investitorilor „se va redresa pe fundalul stabilizării remiterilor, creșterii salariilor publice și a poziției monetare acomodative. De asemenea, se așteaptă ca majoritatea sectoarelor să-și revină”. Sectorul agricol „își va reveni puternic” după recolta slabă din acest an. Deși se estimează că

Continuare în pag. 2.

ÎN ATENȚIA COMPANIILOR – ENTITĂȚI DE INTERES PUBLIC!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, Instituția Publică Ediția Periodică Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.: 022 221287, 022 229445

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market în toate oficiile „Poșta Moldovei” din țară sau la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agenția „Ediții Periodice” (022) 233740

INVITAȚIE DE COLABORARE!

I.P. Ediția Periodică „Capital Market” lansează o propunere de colaborare pentru agenții și companiile de publicitate.

Telefon de contact – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

Curs valutar 3.02.2021

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.3239
EUR	1	20.8380
UAH	1	0.6176
RON	1	4.2751
RUB	1	0.2285

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com

tel.: 022 22-12-87;

fax: 022 22-05-03

Abonați-vă la versiunea electronică a ziarului Capital Market

Abonându-vă la versiunea electronică a ziarului Capital Market, pe durata abonamentului veți avea acces la versiunea electronică a ziarului.

Pentru a vă abona la versiunea electronică a ziarului Capital Market, trebuie să sunați la redacție (022 221287) sau să trimiteți o scrisoare pe adresa de e-mail: ziarulcm@gmail.com.

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

2021, anul relansării economiei

Continuare din pag. 1.

deficitul de cont curent se va micșora în 2020, el se va lărgi treptat pe măsură ce economia începe să accelereze. În mod similar, se preconizează că inflația medie va înregistra valori sub nivelul de 5 procente al țintei pe parcursul anilor 2020-2021, dar va crește pe măsură ce redresarea se intensifică, mai denotă prognozele actualizate.

Dinamica ciclului economic indică faptul că după perioada de recesiune sub nivelul potențial (anul 2020), urmează perioada recuperării și apoi creșterea (care se apropie).

Cu toate acestea, rămâne principala problemă: cum va fi atinsă repornirea economiei la turajii normale pe care mizăm? Care sunt factorii ce vor avea rolul de motoare de propulsie din criză?

Transferurile bănești în favoarea persoanelor fizice au crescut puternic în anul trecut, întrecând toate așteptările. Pe un trend de majorare sunt veniturile salariale. Ca urmare, va crește consumul populației, care contează foarte mult pe evoluția economiei și este unul din principalele motoare de creștere. Deja în luna noiembrie au apărut primele semne de relansare a industriei, chiar dacă, potrivit Biroului Național de Statistică, creșterea a fost încă modestă, de 2,7 la sută. Ministerul Economiei anticipează recuperarea activității industriale în 2021, iar ulterior „sectorul va intra într-o fază stabil ascendentă, estimându-se o creștere medie anuală de circa 4 la sută”, arată ultimele previziuni oficiale. Care sunt motivele pentru accelerarea industriei? În anul trecut, descreșterea în industria prelucrătoare, urmare a declinului în agricultură, a tras în jos domeniul per total.

În 2021, însă, industria prelucrătoare ar putea fi pe rol de accelerator, în condițiile în care autoritățile esti-

mează o creștere în sectorul agricol de 24 la sută „în cazul unor condiții meteo relativ favorabile”. Ar fi un adevărat salt față de anul trecut, când condițiile climatice extrem de nefavorabile au avut ca efect o scădere de 27 la sută.

„Recuperarea fragilă se bazează nu doar pe condiții favorabile legate de lansarea cu succes a vaccinului, ci și de capacitatea autorităților de a înainta cu măsuri de politici structurale pe termen lung în paralel cu implementarea măsurilor de redresare a economiei. Având în vedere nevoile de finanțare sporite, determinate de o povară tot mai mare a salariilor și a transferurilor sociale, este esențial de asigurat eficiența fiscală și accesul la finanțare externă. Agenda nefinisată a reformei justiției și a guvernantei, împreună cu o amprentă mare a statului în economie, reprezintă impedimente structurale importante, sunt esențiale pentru reziliența sectorului privat, redresarea economică durabilă și trecerea la o nouă paradigmă de creștere, sunt de părere experții Băncii Mondiale.

Cum putem relansa economia?, întrebă și expertul Stas Madan, într-o amplă analiză, prezentată recent de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”. Punctual, ar fi vorba despre șase măsuri și anume:

1. Creșterea adaptabilității business-ului prin eliminarea barierelor artificiale;
2. Accesul facilitat la lichidități, digitizarea și menținerea în cadrul formal al întreprinderilor Mici și Mijlocii (IMM);
3. Menținerea cheltuielilor sociale critice pentru protejarea celor mai vulnerabili;
4. Sporirea nivelului de reziliență a economiei la schimbările climatice;
5. Derularea investițiilor publice cu valoare adăugată ca sursă de creștere sustenabilă;
6. Îmbunătățirea sistemului de luare a deciziilor prin date operative.

Potrivit expertului, anul 2021 se va înscrie în continuare, cel mai probabil, în logica unei stări excepționale în care statele vor trebui să intervină activ pentru a susține în continuare populația și firmele, făcând în același timp derogări de la regulile bugetar-fiscale. Este vorba, în primul rând de un nivel al datoriei publice sustenabil, un deficit mai mare decât ne-am obișnuit, susținerea mediului de afaceri prin eliminarea barierelor artificiale ce vizează birocrațizarea, reglementările de ordin administrativ, controalele și inspecțiile excesive. De asemenea, necesită susținere IMM-urile prin măsuri de sporire a accesului la lichidități, digitizare și încurajarea menținerii întreprinderilor mici în cadrul formal, susținerea populației și a forței de muncă prin acțiuni ce ar securiza stabilitatea financiară individuală a populației și ar atrage diaspora în procesele economice din țară. Sunt doar câteva din măsurile pe care le propune expertul Centrului Analitic „Expert-Grup”.

Vor fi suficiente acțiunile pe care le planifică autoritățile economice și sugestiile care vin de la oamenii de afaceri și experți pentru a relansa economia? Scenariile, cât de bune ar fi, pot fi perturbate. Există riscuri externe și interne. Le văd autoritățile, dar și cei care vor să pună umărul la relansarea economiei. După revizuirea prognozelor de către FMI, ne putem aștepta că și Ministerul Economiei și Infrastructurii va veni, cum, de altfel o face în fiecare an, cu noi previziuni, racordate mai bine la realitățile mereu în schimbare. Economia ar putea fi pusă din nou la încercare. Însă, repet, ceea ce afirmam la început, cred că în 2021 cuvântul de ordine va fi relansarea economică. Vom reveni, însă, la nivelul dinaintea recesiunii, mai curând în anul 2022, când după recuperare va urma creșterea.

Vlad BERCU

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare publice din 26 ianuarie curent, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit misiunii și atribuțiilor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare non-bancare, mai cu seamă:

I. AUTORIZARE

- Înregistrarea în Registrul emitenților de valori mobiliare a modificărilor parvenite în legătură cu schimbarea denumirii din SA “OXANA-M” în SA “UNITED CHEMICAL GROUP”;
- Autorizarea reorganizării SA “VULOPTIMED” prin transformare în societate cu răspundere limitată;
- Radierea OCN “BRAVO-CREDIT” SRL din Registrul organizațiilor de creditare nebancaară autorizate, ca rezultat al lichidării;
- Aprobarea prealabilă a entității de audit “MOLDAUDITING” SRL și a membrilor echipei acesteia pentru efectuarea misiunilor de audit obligatoriu al SAR “MOLDCARGO” SA după cum urmează:
  - pentru efectuarea auditului situațiilor financiare pentru anul 2020 (în componența: Daniela Plugaru, Lidia Solomon-Griniuc și Oleg Verejan);
  - pentru efectuarea auditului în scop de supraveghere în partea ce ține de adecvarea și implementarea politicilor și procedurilor interne în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului pentru anul 2020 (în componența: Galina Nistor, Vladislav Castraveț, Daniela Plugaru, Lidia Solomon-Griniuc și Oleg Verejan).
- Acordul prealabil companiilor fiduciare “BV Fiduciar Invest” SA și “Econ-Renaștere” SA pentru procurarea valorilor mobiliare de stat.

II. SUPRAVEGHERE

- În contextul sporirii cerințelor de prudențialitate și siguranței financiare, potrivit recomandărilor partenerilor strategici de dezvoltare și Consiliului Birourilor “Carte Verde”, Consiliul de Administrație a prescris Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule “contractarea unei entități de audit – cu renume și experiență internațională –, pentru efectuarea unei evaluări a solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asigurătorilor licențiați, la situația din 31.12.2020”;
- Disponerea controlului tematic al activității AEI “ECONOM – FIX” în scopul verificării aspectelor expuse în sesizările Inspectoratului de Poliție Bălți și Cabinetului Avocatului “Bargan Alexandru”, în limita competenței Comisiei Naționale a Pieței Financiare;
- Inițierea controlului din oficiu al respectării de către OCN înregistrate în Registrul organizațiilor de creditare nebancaară autorizate a cerințelor privind mărimea minimă a capitalului social la situația din 20.01.2021.

Serviciul de presă al CNPF

Repetăm aceleași întrebări și formulăm aproape aceleași răspunsuri

În anul curent, reuniunea de la Davos s-a desfășurat fără a se lăsa urme pe zăpada din împrejurimile acestei locații. S-a vorbit de pe monitorul calculatorului, care a avut totuși proprietatea de a reda marea îngrijorare a gigantilor economiei mondiale.

Nu, nu despre Davos vom scrie în cele ce urmează. Despre Moldova va fi vorba, însă nu înainte de a ne aminti despre niște prognoze care se făceau cu prilejul reuniunii de la Davos. Prognoze care vizau evoluția economiilor în anul 2020, economii care cuprind în încrângătura lor și economia Moldovei.

Așadar, în jurul respectivului eveniment, Fondul Monetar Internațional constata, pe fundalul unei redresări moderate a creșterii, un semn de nesiguranță legată de tensiunile dintre SUA și China, alături de care, creșterea modestă din India, puneau presiune pe economia mondială.

Tot atunci, Deutsche Welle tiraja estimări din care se vedea că, creșterea economiei mondiale din 2020 “este măsurată la 3,3 la sută, cu 0,1 procente sub estimarea inclusă în raportul său anterior din octombrie”.

E de remarcat faptul că nici una din prognozele vociferate acum un an nu treceau în lista factorilor importanți cel mai decisiv element care a determinat căderea economiei mondiale – criza pandemică.

Dacă nu au știut cei care stau cu degetul pe pulsul lumii, cu atât mai mult nu au avut de unde ști oamenii simpli din R. Moldova, cei care în ultimele câteva săptămâni au fost rugați să răspundă la pachetul de întrebări formulate de sociologii Academiei de Științe din Moldova (AȘM).

AȘM realizează asemenea sondaje de mai mulți ani, iar răspunsurile, structurate în confor-

mitate cu criteriile stabilite, configurează imaginea anului în întregime, inclusiv în ceea ce privește dimensiunea economică și socială a vieții oamenilor.

Întrebarea e: prin ce se face demnă de a fi analizată opinia exprimată de cetățean în acest an? Prin caracterul specific al problemelor cu care s-a confruntat acesta în perioada respectivă. Mai mult decât atât, raportate la răspunsurile date în sondajul din anul 2019, se vede bine care este impactul declinului economiei asupra populației și în ce măsură acesta influențează părerea oamenilor despre procese, politici și perspective.

În mod tradițional, sondajul “de bilanț” vine cu întrebarea “Cum a fost anul 2020 în comparație cu anul 2019?”. Aproape jumătate din respondenți au afirmat că anul 2020 a fost mai greu decât cel precedent. Acum un an, la aceeași întrebare, un asemenea răspuns au dat 24,7 la sută dintre cei chestionați. Dublarea răspunsurilor s-a produs din contul a circa zece la sută din numărul celor pentru care anul 2019 s-a dovedit a fi mai bun

decât 2018, la care se mai adaugă 15 la sută din cei pentru care cei doi ani – 2018 și 2019, arătau la fel. Este absolut firesc ca păreriile (și cifrele) să se modifice de la un an la altul fie în sensul bunăstării, fie în cel al sărăciei, însă o schimbare atât de categorică poate fi generată doar de situații de ordinul cataclismelor.

În eventualitatea în care admitem că “anul greu” ar fi echivalentul unei vieți “mai proaste”, iar “anul bun” echivalentul unei vieți “mai bune” ne permitem să coborâm ușor panta timpului și să amintim care au fost răspunsurile cetățenilor în anul 2016. Și atunci, ca și acum, răspunsurile intervievaților nu erau luate din cărți sau din amintiri din copilărie, ci se conturau fie din imaginea unei mese pline, fie din imaginea unei mese cu te miri ce.

La întrebarea “Cum a fost viața dumneavoastră...”, 18,7 la sută au spus “Ceva mai bună”, iar 16,9 la sută – “Ceva mai proastă”. Că “a fost la fel” au răspuns aproape jumătate din respondenți. Constatăm, deci, un anumit decalaj, însă trebuie să recunoaștem, că până la urmă cifrele sunt aproape similare celor din 2018, chiar dacă autorii sondajului și-au reformulat pe parcurs întrebările, iar cetățeanul – răspunsurile.

O analiză mai atentă a sondajelor arată că un șir de probleme care îl pun pe cetățean în situația de a califica un an sau altul drept un greu, țin de lipsa banilor. Acest gol care a rămas practic neacoperit în totalitate de mulți, mulți ani se conturează ca urmare a pensiilor niciodată suficient de mari pentru a schimba răspunsul la întrebarea “Cum trăiești?”, ca urmare a salariilor mai multor categorii de angajați mulțumiți pentru că “au de lucru”, dar nemulțumiți de nivelul remunerării.

Este de accentuat faptul că aceste constatări pe care le facem reflectând asupra unor răspunsuri din sondaje nu pot avea calitatea de obiectiv în raport cu cineva, ci exprimă în exclusivitate o stare anume a economiei și o descriere obiec-

tivă a relației dintre oameni și viața lor cu toate câte le are aceasta între parantezele ei – casă, spital, școală, dependențe, drumuri, grădini și, de ce nu, sondaje.

Ei bine, în cadrul sondajului pentru situația noastră din anul 2020, aproape 26 la sută din totalul chestionaților au spus că dintre lucrurile care îi îngrijorează mai mult scot în prim plan “sărăcia, lipsa banilor, prețurile prea mari la produsele alimentare, după care alții 23 la sută dau importanță impactului pe care îl are asupra vieții lor șomajul și lipsa locurilor de muncă.

Mai spunem că întrebarea autorilor sondajului nu e una formulată exclusiv pentru anul 2020. Ea este adresată de la un an la altul, iar cifrele par a fi trase la indigo.

În anul 2009, bunăoară, cu ceva mai mult de un deceniu în urmă, cetățeanul era întrebat de asemenea “Care sunt lucrurile care îi îngrijorează mai mult?”. Sărăcia acumula cele mai multe răspunsuri – 24,3 la sută, după care urma “viitorul copiilor” cu 16,6 la sută din răspunsuri, prețurile, șomajul, corupția. Boala, un factor atât de diferit ca esență atunci, acumula 3,3 la sută din opinii. Privitor la boală, numărul de răspunsuri date în 2009 este destul de apropiat de numărul răspunsurilor din 2005. Atunci de sănătate se arătau preocupăți puțin sub trei la sută. În schimb, aproape 40 la sută din respondenți se arătau îngrijorați de sărăcie, după care urmau prețurile – 18,7 la sută și șomajul cu 9,8 la sută din răspunsuri.

La ora la care ducem spre punctul final acest text, constatăm că am lăsat deja în spate o lună din cele douăsprezece câte le are anul 2021.

Probabil vom avea și peste un an un sondaj, în care vom fi invitați să trecem peste el cu ochiul și să facem concluzii. E greu să anticipăm acum care vor fi cifrele peste un an.

Cert e că avem ceva timp până atunci, pentru a crește cât de cât veniturile și a coborî de pe podium “sărăcia”. Avem ceva timp pentru a rămâne acasă și, ca urmare, a reduce din numărul celor care se văd împinși să ridice în clasamente șomajul, migrația, lipsa locurilor de muncă. Doar că pentru aceasta e nevoie nu doar de răbdare și doar ca să treacă timp. Mai e nevoie de politici bine promovate, de efort și de voință.

Constantin OLTEANU

Autoritățile vor să aducă greii industriei în Moldova, dar tot comercianții rămânem

Autoritățile Republicii Moldova de nenumărate ori au declarat că pentru o creștere economică robustă e nevoie de atragerea investitorilor pentru a dezvolta industria țării. Însă țara este departe de intențiile enunțate de decidenți, deoarece ponderea întreprinderilor din domeniul comerțului e de 42,8%. Iar ponderea comerțului e de 22,3% din PIB, arată datele Biroului Național de Statistică.

Deocamdată, cele mai mari întreprinderi industriale sunt în Zonele Economice Libere (ZEL). De exemplu, doar ZEL Bălți reprezintă 15% din totalul exporturilor R. Moldova, iar producția industrială constituie 25% din totalul producției industriale orientată spre export.

În industria prelucrătoare au activat 3,6 mii de întreprinderi sau 10,0% din totalul întreprinderilor active. În anul 2019, rata de creare a întreprinderilor noi a constituit 14,7%, ceea ce reprezintă numărul de întreprinderi nou create raportat la numărul de întreprinderi active în anul de referință. Totodată, în perioada analizată, rata de desființare a întreprinderilor a constituit 25,4%, ceea ce reprezintă numărul de întreprinderi desființate (lichidate) raportat la numărul de întreprinderi active, în anul 2019.

În același timp, din numărul de întreprinderi nou create în 2018, 46,8% au rămas active în anul 2019. Concomitent, din numărul de întreprinderi nou create în anul 2017, în anul de referință au rămas active doar 40,5%. În anul 2019, întreprinderile cu formă de proprietate privată (R. Moldova) constituiau 32,7 mii unități (91,5% din totalul întreprinderilor active), cu proprietate publică – 0,6 mii (1,8%), străină – 1,5 mii (4,2%), iar cu formă de proprietate întreprinderi mixte – 0,9 mii. În profilul teritorial numărul întreprinderilor active a fost repartizat după cum urmează: municipiul Chișinău – 22,6 mii (sau 63,3% din numărul total al întreprinderilor active), regiunea de dezvoltare Centru – 5,5 mii (15,3%), Nord – 4,6 mii (12,9%), Sud – 1,9 mii (5,4%) și UTA Găgăuzia – 1,1 mii (3,1%).

BUSINESSUL DIN COMERȚ, UȘOR DE DEZVOLTAT

Odată cu evoluția în timp a mecanismelor de piață, au fost create condiții prielnice, care au favorizat dezvoltarea micului business în sfera comerțului în ritmuri mult mai rapide decât în alte ramuri ale economiei, stimulând fondarea întreprinderilor mici și mijlocii. Situația se explică prin faptul că în comerț afacerea este mai ușor de organizat, necesită capital inițial mic, este posibilă recuperarea rapidă a investițiilor, se poate obține un profit într-un timp relativ redus și, în consecință, comerțul este mai atractiv în comparație cu alte genuri de activitate.

Cota populației angajate în comerț reprezintă o cotă substanțială a potențialului uman al țării, care necesită o evaluare nu numai cantitativă, dar și calitativă (sub aspectul instruirii). Personalul angajat în comerț de cele mai dese ori nu are o pregătire specială. De aceea este absolut necesară implicarea instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate cu profil economico-comercial în organizarea studiilor comerciale și de perfecționare continuă a cadrelor din comerț, în instruirea și atestarea lucrătorilor fără studii comerciale, care deja activează în comerț. Actualmente pregătirea cadrelor în domeniul merceologiei și comerțului se realizează în două instituții de învățământ superior și în 25 unități de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate (colegii).

„Sub aspect calitativ, au fost înregistrate evoluții atât pozitive, cât și negative. Schimbările pozitive constau în modernizarea actelor de schimb (formele de distribuție și comercializare) și a mijloacelor de comerț (tehnici comerciale), vechile forme tradiționale de schimb fiind substituite treptat prin forme moderne, potrivit conceptului de dezvoltare durabilă și globalizare. În amplasarea comerțului la distanță, în special comerțul electronic, vânzările directe și cele bazate pe acordurile de franciză, dispar micile magazine și se extind magazinele lanț, inclusiv de tipul „cash and carry” – este vorba de comerțul integrat, realizat de întreprinderile ce dispun de mari suprafețe comerciale”, se arată în strategia Guvernului de dezvoltare a comerțului intern.

În paralel cu magazinele mari, se dezvoltă rapid magazinele de firmă ale producătorilor din țară, care constituie o parte integrantă a distribuției comerciale. Spre exemplu, în mun. Chișinău funcționează peste 40 magazine ale SA „JLC”, 13 magazine ale SA „Franzluța”, 9 magazine ale SA „Carmez”, 7 magazine ale SA „Zorile”, 4 magazine ale SA „Jonel” etc.

PIAȚA INTERNĂ, ÎNUNDATĂ DE IMPORTURI

Autoritățile constată că, urmare a efectuării diagnosticului comerțului interior și estimării resurselor de mărfuri prezente pe piața internă de consum, s-a depistat o situație paradoxală: producem tot mai puțin, dar consumăm tot mai mult. Piața internă de consum este alimentată preponderent din importuri, care constituie aproximativ 2/3 din potențialul de marfă existent pe piață. O bună parte din produse se comercializează ilegal. Comerțul ilicit reprezintă un fenomen negativ în dezvoltarea pie-

ței interne de consum și presupune practicarea activității în comerț (import, distribuție, vânzare, cumpărare de bunuri) în afara legii. În această secțiune sunt reproduse două componente ale comerțului ilicit: contrabanda, adică importul ilegal peste frontieră, și punerea în circulație a produselor contrafăcute, care constă în afișarea unei mărci comerciale fără acceptul proprietarului mărcii respective.

Principalele stimulente ale contrabandei sunt diferențele de prețuri și ale sistemelor de impozitare din diferite țări. Astfel, o bună parte din mărfuri sunt introduse în țară prin contrabandă cu eschivarea de la controlul vamal – ascunderea produselor în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, folosirea frauduloasă a documentelor de însoțire a produselor, nedeclararea sau declararea neautentică a încărcăturilor în documentele vamale.

Un alt aspect al comerțului ilicit este plasarea pe piață a produselor contrafăcute. Un raport al Comisiei Europene privind intervențiile vamale plasează R. Moldova pe locul patru printre țările de proveniență a mărfurilor contrafăcute ce sosesc în Europa, cu o pondere de circa 2% din volumul total al mărfurilor sechestrate la frontieră. Pe piața internă de consum se depistează mărfuri contrafăcute atât din import, cât și de origine locală. Dintre categoriile de produse, cel mai frecvent oprite în vamă sunt țigările (19%), alte produse din tutun (16%), etichetele (13%), băuturile alcoolice și medicamentele (10%). China continuă să constituie principala sursă de produse contrafăcute cu o pondere de 64% din totalul de articole care încalcă drepturile de proprietate intelectuală.

„Una din problemele stringente cu care se confruntă sectorul comerțului interior este dezechilibrul existent în amplasarea și dezvoltarea infrastructurii comerciale în municipii și în restul localităților, precum și ritmul scăzut de extindere a acestora în localitățile rurale. Astfel, există sate în care funcționează câte un magazin și sate în care nu există nici unul. Situația este și mai dramatică în cazul unităților de prestări servicii. În localitățile rurale nu sunt unități de colectare a produselor agricole, ateliere de confecționare/reparații, farmacii, frizerii, cantine etc. Populația rurală procură produse de primă necesitate de la piețe, organizate în sate în zilele de odihnă de către comercianți individuali, în special deținători de patentă. Aceștia vând produse nesigure, nu dețin acte de proveniență și de calitate a produselor, ceea ce are ca efect crearea concurenței neloiale între operatorii pieței, inclusiv pentru întreprinderile cooperatice de consum”, se mai spune în strategia de dezvoltare a comerțului.

Eduard LUPU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

BC „Moldindconbank” SA, sec. Centru, Chișinău
Codul băncii MOLDM2X309; Cod fiscal 1007601001293
IBAN – MD19ML00000022519093768

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare publice din 2 februarie curent, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit misiunii și atribuțiilor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare non-bancare, mai cu seamă:

I. AUTORIZARE

- Aprobarea prețului de vânzare conform actelor de reevaluare a valorilor mobiliare deținute de administratorii fiduciar „BV Fiduciar Invest” SA, „Econ-Renaștere” SA și „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA, care se expun la vânzare în modul stabilit de legislație;

- Aprobarea prealabilă a entității de audit „BDO Audit & Consulting” SRL și a membrilor echipei acesteia pentru efectuarea auditului situațiilor financiare pentru anul 2020 în cadrul CA „DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP” SA (în componență: Anatolie Bernaz, Nelea Moraru, Eugeniu Raietchi, Andrei Popa, Natalia Pavlov, Mihaela Stati, Vera Buruiană, Nicolai Curtev, Diana Danilevici, Gheorghe-Valentin Cornaci și Stelian Uzunia);

- Aprobarea prealabilă a entității de audit „MOLDAUDITING” SRL și a membrilor echipei acesteia pentru efectuarea misiunilor de audit obligatoriu în cadrul CA „MOLDASIG”, după cum urmează:

- pentru efectuarea auditului situațiilor financiare pentru anul 2020 (în componență: Daniela Plugaru, Lidia Solomon-Griniuc și Mihai Popa);

- pentru efectuarea auditului în scop de supraveghere în partea ce ține de adecvarea și implementarea politicilor și procedurilor interne în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului pentru anul 2020 (în componență: Galina Nistor, Vladislav Castraveț, Daniela Plugaru, Lidia Solomon-Griniuc și Mihai Popa);

- Înregistrarea în Registrul emitenților de valori mobiliare a reducerii capitalului social al SA „BAZA DE TRANSPORT AUTO-17” cu 1646660 lei prin anularea acțiunilor de tezaur. Capitalul social al societății după reducere va constitui 886670 lei, fiind divizat în 88667 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 10 lei;

- Efectuarea înscrierii în Registrul emitenților de valori mobiliare privind radierea în rezultatul reorganizării prin transformare în societate cu răspundere limitată a valorilor mobiliare emise anterior de societățile pe acțiuni:

- „ACVATRON”, în număr de 20 000 acțiuni ordinare nominative;

- „INTEXNAUCA”, în număr de 30 000 acțiuni ordinare;

- „FOCUȘOR-CDM”, în număr de 32 639 acțiuni ordinare nominative;

- Autorizarea reorganizării prin transformare în societăți cu răspundere limitată a societăților pe acțiuni „CERC” și „NEGOT”.

Serviciul de presă al CNPF

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpresa: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor

anuale: ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI00022249111050MDL

BC „Victoriabank”, SA., fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în «Capital Market» reflectă punctul

de vedere al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se

permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia «Edit Tipar Grup» SRL

BC „Moldova-Agroindbank” SA

Prin prezenta, BC „Moldova-Agroindbank” S.A. în calitate de Beneficiar și FPC “Stayer” SRL în calitate de Antreprenor General pentru “Reconstrucția clădirilor pentru oficiul central BC “Moldova Agroindbank” S.A., organizează licitația pentru achiziția și montarea ascensoarelor (producător Otis).

Data limită de depunere a ofertei este 16 februarie 2021, orele 14:00.

Pentru obținerea documentației de concurs (cerințe de eligibilitate, caiet de sarcini, etc.) la achiziția sus-menționată, participanții potențiali urmează să contacteze operatorul concursului la: ilie.patiurca@stayer.md sau 062029992.

Adresa organizatorului:

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Nicolai Zelinski 15/2 of. 5.

Акционерное общество “CARIERA DE GRANIT ȘI PIETRIȘ DIN SOROCA”

уведомляет акционеров о том, что по инициативе совета общества, созывается внеочередное общее собрание акционеров АО “CARIERA DE GRANIT ȘI PIETRIȘ DIN SOROCA”, которое состоится в заочной форме (без личного присутствия акционеров) 25.02.2021 года по адресу: г. Сорока, ул. Косэуць, 4. Начало регистрации в 16ч. Конец регистрации в 17ч. Начало собрания в 17ч. 15 мин.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. Избрание председателя и секретаря общего собрания акционеров.
2. Утверждение численного и персонального состава счётной комиссии собрания акционеров.
3. Утверждение субъекта аудита для проведения очередного обязательного аудита годовой финансовой отчётности за 2020 год и установление размера оплаты его услуг.
4. Утверждение устава общества в новой редакции.
5. Утверждение регламента исполнительного органа общества.
6. О предоставлении полномочий.

Список акционеров, имеющих право на участие в общем собрании, составлен на 27.01.2021.

С материалами по повестке дня общего собрания можно ознакомиться начиная с 15.02.2021 с 9ч до 16ч в рабочие дни по адресу: г. Сорока, ул. Косэуць, 4.

Представители акционеров, заполнившие бюллетень, должны приложить к нему документ о представительстве (доверенность, договор или иной), оформленный в соответствии с законодательством, а также и инструкции акционеров по голосованию на собрании.

По вопросам повестки дня собрания проводится открытое голосование с помощью бюллетеней. Бюллетень для голосования прилагается, его нужно заполнить, подписать, заверить на нём свою подпись (нотариально или администрацией организации по месту работы, учебы либо жительства акционера, а для пенсионеров – органом социального обеспечения по месту жительства) и отправить этот бюллетень обществу по почте по адресу г. Бэлць, ул. Киевская, 122, регистрационному обществу АО “REAL-REGISTR”. Срок возврата бюллетеня по указанному адресу не позднее даты 24.02.2021.

Информация о принятых на собраниях решениях будет опубликована в газете «Capital Market».

În atenția acționarilor „EXTRA-K” S.A.

AVIZ de convocare a Adunării generale ordinare a acționarilor „EXTRA-K” S.A.

„EXTRA-K” S.A., Vă aduce la cunoștință că la data 25.01.2021, de către Consiliul Societății, a fost hotărât convocarea adunării generale ordinare a acționarilor, care va avea loc la 08.02.2021, la ora 11.00, pe adresa: MD-2002, mun. Chișinău, str. Muncești, 123 A. Consiliul Societății a hotărât a desfășura Adunarea generală ordinară a acționarilor Societății „EXTRA-K” S.A. din 08.02.2021 fără respectarea procedurii de convocare în conformitate cu art. 59 alin. (7) din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134 – XIII din 02.04.97.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII GENERALE ORDINARE A ACȚIONARILOR:

1. Aprobarea Regulamentului privind desfășurarea adunării anuale ordinare a acționarilor.
2. Examinarea și aprobarea dării de seamă financiară a societății pentru anul 2019.
3. Aprobarea dării de seamă a organului executiv privind rezultatele activității în anul 2019.
4. Aprobarea dării de seamă a Consiliului Societății pe anul 2019.
5. Aprobarea dării de seamă a Comisiei de cenzori pe anul 2019.
6. Aprobarea reorganizării societății prin transformarea formei organizatorico-juridice din Societatea pe Acțiuni „EXTRA-K” în Societatea cu Răspunderea Limitată „EXTRA-K”.
7. Aprobarea proiectului de reorganizare.
8. Aprobarea actului de transmitere a activelor și pasivelor de la Societatea pe Acțiuni „EXTRA-K” la Societatea cu Răspunderea Limitată „EXTRA-K” și altor documente ce țin de reorganizarea societății.
9. Aprobarea actelor de constituire ale Societății cu Răspunderea Limitată „EXTRA-K”, cuantumului capitalului social, distribuirea părților sociale și adresei juridice a acestea.
10. Numirea organelor de conducere ale Societății cu Răspunderea Limitată „EXTRA-K”.
11. Înștiințarea creditorilor Societății pe Acțiuni „EXTRA-K” privind reorganizarea societății.
12. Desemnarea persoanelor împuternicite din numele societății pentru prezentarea și înregistrarea tuturor documentelor necesare aferente reorganizării societății la Comisia Națională a Pieței Financiare, I. P. Agenția Servicii Publice, Societatea de Investiții, Societatea de Registru, Serviciul Fiscal de Stat, CNAM, CNAS precum și altele instituțiile de stat.
13. Autentificarea procesului-verbal al adunării generale ordinare a acționarilor.

Adunarea va fi ținută cu prezența acționarilor la orele 11.00, pe adresa: MD-2002, mun. Chișinău, str. Muncești, 123 A.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală ordinară este perfectată la data 04.02.2021.

Înregistrarea participanților va începe la orele 10.00 și pînă la orele 10.55, pe adresa: MD-2002, mun. Chișinău, str. Muncești, 123 A.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinei de zi, începînd cu 04.02.2021 de la orele 10.00 pînă 15.00 pe adresa: MD-2002, mun. Chișinău, str. Muncești, 123 A.

Acționarii trebuie să aibă buletinul de identitate, iar reprezentanții procură perfectată în conformitate cu legislația în vigoare.

“MAPASAUTO” S.A.

emitent ale cărui valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe piața reglementată, în corespundere cu prevederile Hotărârii CNPF nr. 7/1 din 18.02.2019, informează că urmare a tranzacției cu 4000 de acțiuni ordinare nominative plasate de MAPASAUTO S.A., cod ISIN MD14MAPS1002 înregistrate pe piața reglementată în data de 29.01.2021, în structura acționariatului Societății s-au produs schimbări, după cum urmează:

- S.R.L. INTERACCES-M, IDNO: 1008600013357, sediu: str. A. Mateevici, 89/6, mun. Chișinău, a dobândit 4000 de acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 5,03%;
- S.R.L. MALVICON-PLUS, IDNO 1003600080668, sediu: bd. Negruzzi, 7/2, a înstrăinat 4000 de acțiuni sau 5,03% și după tranzacție deține 6350 de acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 7,99%.

CF “BV Fiduciar-Invest” SA

Lista societăților pe acțiuni, valorile mobiliare ale cărora se expun la vânzare de către CF “BV Fiduciar-Invest” SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a CF “BV Fiduciar-Invest” SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 13.11.2020 privind aprobarea actului de reevaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea CNPF nr. 56/7 din 23.11.2020 cu privire la unele companii fiduciare, în perioada 08 – 12.03.2021, la Bursa de Valori a Moldovei vor fi expuse spre vânzare pachete de acțiuni aflate în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind lista societăților pe acțiuni expuse spre vânzare, numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 56/7 din 23.11.2020, Anexa nr. 1).

Mențiune:

Pachetele de acțiuni respective vor fi realizate ca pachete unice și se înstrăinează terțelor persoane în condițiile art. II alin. (3) lit. b) din Legea nr. 163/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni;

DREPTUL DE PROCURARE A ACȚIUNILOR ÎL POSEDĂ:

1. Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
2. Persoanele juridice din Republica Moldova;
3. Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Pentru informații vă puteți adresa:

CF “BV Fiduciar-Invest” SA, la adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetuza 26, tel: (022)63-92-74, tel: 068-54-00-69; Reprezentantul CNPF în comisia de lichidare a CF “BV Fiduciar-Invest” SA, la adresa: CNPF, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 77, tel: (022)85-95-20; Bursa de Valori a Moldovei, la adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, tel: (022)27-75-92.

Societatea de investiții care reprezintă interesele CF “BV Fiduciar-Invest” SA conform contractului de intermediere: SA “VALINVEST”, la adresa: mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocichin, 5/1, tel: (022)22-13-55, 079-77-81-64.

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

CF “Econ-Renaștere” SA

Lista societăților pe acțiuni, valorile mobiliare ale cărora se expun la vânzare de către CF “Econ-Renaștere” SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a CF “Econ-Renaștere” SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 13.11.2020 privind aprobarea actului de reevaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea CNPF nr. 56/7 din 23.11.2020 cu privire la unele companii fiduciare, în perioada 08 – 12.03.2021, la Bursa de Valori a Moldovei va fi expus spre vânzare 1 pachet de acțiuni aflat în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 56/7 din 23.11.2020, Anexa nr. 1).

Mențiune:

Pachetul de acțiuni respectiv va fi realizat ca pachet unic și se înstrăinează terțelor persoane în condițiile art. II alin. (3) lit. b) din Legea nr. 163/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni;

DREPTUL DE PROCURARE A ACȚIUNILOR ÎL POSEDĂ:

1. Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
2. Persoanele juridice din Republica Moldova;
3. Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Pentru informații vă puteți adresa:

CF “Econ-Renaștere” SA, la adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetuza 26, tel: (022)63-92-69, tel: 068-54-00-69; Reprezentantul CNPF în comisia de lichidare a CF “Econ-Renaștere” SA, la adresa: CNPF, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 77, tel: (022)85-95-13; Bursa de Valori a Moldovei, la adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, tel: (022)27-75-92.

Societatea de investiții care reprezintă interesele CF “Econ-Renaștere” SA conform contractului de intermediere: SA “VALINVEST”, la adresa: mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocichin, 5/1, tel: (022)22-13-55, 079-77-81-64.

În atenția acționarilor și creditorilor "CEPROSERVING" S.A. în proces de lichidare

Vă aducem la cunoștință că la data de 29 ianuarie 2021 a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor „CEPROSERVING” S.A. în proces de lichidare, cvorumul fiind înregistrat de 99,082%.

LA ADUNARE UNANIM AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:

1. A lua act de activitatea Comisiei de lichidare a Societății desfășurată în perioada 8 octombrie 2020 – 15 ianuarie 2021.
2. A aproba Raportul privind activitatea Comisiei de lichidare a CEPROSERVING” S.A. în proces de lichidare pentru perioada 8 octombrie 2020 – 15 ianuarie 2021.
3. A lua act de Raportul de evaluare a activelor incluse în bilanțul provizoriu de lichidare al S.A. „CEPROSERVING” în proces de lichidare la situația din 16.12.2020, elaborate de către Comisia de lichidare în temeiul art. 230 (2) Codului Civil al RM nr. 1107 din 06.06.2002.
4. A aproba valoarea de piață a activelor conform situației la data evaluării în sumă de 6 023 048,76 lei.
5. A aproba creanțele validate de către Comisia de lichidare înaintate în termenul stabilit de către 2 creditorii cu valoarea totală de 3 586,52 lei.
6. A aproba tabelul de creanțe înaintate și validate ale Societății cu valoarea totală de 3 586,52 lei.
7. A aproba bilanțul provizoriu de lichidare a „CEPROSERVING” S.A. conform situației din 16.12.2021, întocmit în temeiul cerințelor legislației în vigoare.
8. A aproba programul de înstrăinare a activelor în cadrul procesului de lichidare a societății după cum urmează:

Pentru creanțele expuse anterior spre comercializare în cadrul a 4 licitații – se propune a fi continuată expunerea la licitații la prețul egal cu:

- V etapă (licitație) – valoarea creanței minus 80%,
- VI etapă (licitație) – valoarea creanței minus 90%,
- Ultima etapă – în caz dacă, creanțele nu vor fi vândute în cadrul licitațiilor, acestea vor fi expuse spre comercializare prin negocieri directe, fără stabilirea prețului minim de expunere.

Pentru creanțele expuse anterior spre comercializare în cadrul a 1 licitație – se propune a fi continuată expunerea la licitații la prețul egal cu:

- II etapă (licitație) – valoarea creanței minus 30%,
- III etapă (licitație) – valoarea creanței minus 50%,
- IV etapă (licitație) – valoarea creanței minus 70%,
- Ultima etapă – în caz dacă, creanțele nu vor fi vândute în cadrul licitațiilor, acestea vor fi expuse spre comercializare prin negocieri directe, fără stabilirea prețului minim de expunere.

Creanța BC „Banca Socială” S.A. în proces de lichidare, precum și alte creanțe neexpuse anterior spre vânzare – se propune a fi expusă la licitații la prețul egal cu:

- I etapă (licitație) – valoarea creanței minus 10%,
- II etapă (licitație) – valoarea creanței minus 30%,
- III etapă (licitație) – valoarea creanței minus 50%,
- Ultima etapă – în caz dacă, creanțele nu vor fi vândute în cadrul licitațiilor, acestea vor fi expuse spre comercializare prin negocieri directe, fără stabilirea prețului minim de expunere, cu aprobarea tranzacției de vânzare-cumpărare a creanței BC „Banca Socială” S.A. în proces de lichidare în cadrul Adunării generale a acționarilor societății.

Imobilizările corporale și necorporale cu evaluarea până la 10 mii lei – se propune a fi expuse spre comercializare prin negocieri directe, fără stabilirea prețului minim de expunere.

„CEPROSERVING” S.A. în proces de lichidare informează persoanele cointeresate despre posibilitatea familiarizării cu materialele ce țin de hotărârile adunării acționarilor, în intervalul de timp 09.00 – 16.00 (în zilele de lucru) pe adresa: mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 45, bir. 207.

BC „Moldova-Agroindbank” SA

organizează concurs privind achiziția terminalelor POS și componentelor software aferente.

Data limită de depunere a ofertei este 26 februarie 2021, orele 17:00.

Pentru informații suplimentare referitor la achiziția sus-menționată, participanții potențiali urmează să contacteze organizatorul concursului la: achizitii@maib.md / 068 600 576 / 022 303-598, sau să acceseze pagina web a băncii www.maib.md, categoria „Achiziții”.

Adresa organizatorului: mun. Chișinău, str. Miron Costin, nr. 9.

În atenția acționarilor Î.M. „Tirex Petrol” S.A.

La 29.01.2021 s-a desfășurat adunarea generală extraordinară a acționarilor, care

A ADOPTAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. A aproba contractarea creditelor/garanțiilor bancare, de la BC „Moldova-Agroindbank” S.A.;
2. A accepta ipotecarea/gajarea activelor Î.M. „Tirex Petrol” S.A. în favoarea BC „Moldova-Agroindbank” S.A., întru garantarea executării obligațiilor aferente produselor creditare existente, precum și a celor aprobate la chestiunea 1, la valoarea de ipotecă/gaj convenită cu Bancă.
3. A împuternici Directorul General al Î.M. „Tirex Petrol” S.A., dl Ignat Alec să semneze contractele de credit/gaj/ipotecă și orice alte documente ce țin de constituirea garanțiilor.

CF „BV Fiduciar-Invest” SA

Lista societăților cu răspundere limitată, părțile sociale ale cărora se expun la vânzare de către CF „BV Fiduciar-Invest” SA terțelor persoane:

Comisia de lichidare a CF „BV Fiduciar-Invest” SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că, în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 07.12.2020 privind aprobarea actului de reevaluare a părților-sociale deținute de administratorul fiduciar și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 61/6 din 15.12.2020 cu privire la unele companii fiduciare, la data de 15.02.2021 începând cu ora 10-00 până la ora 12-00, la sediul companiei: mun. Chișinău, str. Sarmisegetusa, 26, vor fi expuse spre vânzare părțile-sociale din portofoliul companiei. Informația detaliată privind lista societăților cu răspundere limitată părțile-sociale ale cărora se expun la vânzare, % deținut, prețul de vânzare a acestora, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 61/6 din 15.12.2020 – Anexa).

Mențiune:

1. Părțile sociale menționate vor fi realizate terțelor persoane ca părți-sociale unice;
2. Doritorii de a procura părțile-sociale respective vor depune în contul curent până la data de 12.02.2021 al CF „BV Fiduciar-Invest” SA (CF „BV Fiduciar Invest” SA c/ f1002600019726 str. Sarmizegetusa, 26, mun. Chisinau, BC „MOLDOVA-AGROIND-BANK” SA suc. 2 Chisinau AGRNMD2X876I-BAN IBAN MD69AG00000022511532845) avansul de 10% din valoarea de realizare a părții sociale care nu va fi returnată în cazul refuzului de a le procura.

DREPTUL DE PROCURARE A PĂRȚILOR-SOCIALE ÎL AU:

1. Persoanele fizice și juridice din Republica Moldova;
2. Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Cererea de participare la licitație pot fi depuse la sediul CF „BV Fiduciar-Invest” SA (mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa 26, tel: (022)63-92-74 și tel: 068540069) până la data de 12.02.2021 ora 16-00.

Stimați acționari al SA „Superb – Service”

Consiliul Societății convoacă adunarea generală extraordinară cu prezența acționarilor la 02.03.2021 pe adresa or. Criuleni, 31 august 108, începutul înregistrării 08-00, sfârșitul-11-30 începutul adunării – ora 12-00

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la alegerea Comisiei de Cenzori.
2. Cu privire la Dizolvarea Societății și inițierea procedurii de lichidare.
3. Cu privire la desemnarea comisiei de lichidare (lichidatorului) Societății.
4. Cu privire la aprobarea cuantumului plății de remunerare a comisiei de lichidare (lichidatorului) Societății.
5. Cu privire la încetarea anticipată a împuternicirilor organelor de conducere a Societății (Organul executiv și Consiliului societății).
6. Legalizarea semnăturilor președintelui și a secretarului pe procesul verbal a adunării generale.

De materialele referitoare la ordinea de zi a adunării generale se poate lua cunoștință pe adresa: or. Criuleni, str. Miorița, 64 începând cu 05.02.2021 între orele 9.00-16.00 în zilele de lucru.

Lista acționarilor, cu drept de participare la adunarea generală, va fi perfectată de către Societatea de registru „Registru – Centru” potrivit situației din 15.02.2021.

Pentru participare la adunare e necesar să aveți documentul de identitate. În caz, dacă nu aveți posibilitate să participați personal la adunare, veți delega reprezentantul Dvs. cu procura autenticată conform legislației.

Administratorul Societății

Consiliul Societății Magazinul Universal Central „Unic” SA

anunță convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor cu prezența acționarilor pentru data de 19.02.2021, ora 10:00 în incinta Centrului comercial al SA „Unic” pe adresa: Mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 8, et. 3

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la achiziționarea de către Magazinul Universal Central „UNIC” S.A. (codul ISIN: MD1UNIC1004) a acțiunilor plasate de ea.
2. Autentificarea semnăturilor Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale.

Înregistrarea acționarilor-09:00; Începutul adunării-10:00.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunare a fost întocmită la data de 01 februarie 2021. Acționarii trebuie să aibă un document de identitate, iar reprezentanții acestora procură certificată în conformitate cu legea.

Cu materialele Adunării, acționarii pot face cunoștință începând cu 09 februarie 2021, în zile lucrătoare, de la 9.30-16.30 în anticamera Directorului SA „Unic”

Pentru informații apeleți 069575155

Consiliul SA „Unic”

S.A. „Baza de transport auto nr. 31 Chișinău”

Pe data de 29.01.2021 pe adresa mun. Chișinău, str. Petricani, 94 a avut loc adunarea generală extraordinară. Cvorumul adunării 91,35%.

LA ADUNAREA GENERALĂ EXTRAORDINARĂ CU VOTUL UNANIM:

1. S-a aprobat lista subscriitorilor la 210 062 acțiuni ordinare nominative nematerializate de clasa 1 cu drept de vot, cu drept la achitarea dividendelor și o parte din patrimoniul în cazul lichidării societății, cu valoarea nominală de 10 (zece) lei pentru una acțiune din emisiunea suplimentară.
2. S-a aprobat:
  - 2.1 Darea de seamă cu privire la rezultatele subscrierii la valorile mobiliare din emisiunea suplimentară.
  - 2.2 Calificarea emisiunii ca efectuată.
3. S-a aprobat Statutul în redacție nouă.

Administrația

CF „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA

Lista societăților pe acțiuni, valorile mobiliare ale cărora se expun la vânzare de către CF „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA în cadrul licitațiilor cu strigare organizate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui MTF.

Comisia de lichidare a CF „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA în proces de lichidare a genului de activitate, comunică că în conformitate cu Hotărârea comisiei de lichidare din 13.11.2020 privind aprobarea actului de reevaluare a activelor clienților aflate în administrare fiduciară a companiei și Hotărârea CNPF nr. 56/7 din 23.11.2020 cu privire la unele companii fiduciare, în perioada 08 – 12.03.2021, la Bursa de Valori a Moldovei va fi expus spre vânzare 1 pachet de acțiuni aflat în administrare fiduciară a companiei.

Informația detaliată privind numărul de acțiuni, % deținut, prețul de vânzare a 1 acțiuni, precum și altă informație relevantă în acest sens poate fi vizualizată pe pagina web oficială a CNPF la adresa: <https://www.cnpf.md/ro/decisions> (Hotărârea CNPF nr. 56/7 din 23.11.2020, Anexa nr. 1).

Mențiune:

Pachetul de acțiuni respectiv va fi realizat ca pachet unic și se înstrăinează terțelor persoane în condițiile art. II alin. (3) lit. b) din Legea nr. 163/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni;

DREPTUL DE PROCURARE A ACȚIUNILOR ÎL POSEDĂ:

1. Cetățenii Republicii Moldova și asociațiile lor;
2. Persoanele juridice din Republica Moldova;
3. Persoanele fizice și juridice străine, apatrizi.

Doritorii de a procura pachetele de acțiuni respective, urmează să încheie contract privind prestarea serviciilor și activităților de investiții cu o societate de investiții licențiată de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Pentru informații vă puteți adresa:

CF „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA la adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa 12, tel: 068-54-00-69;

Reprezentantul CNPF în comisia de lichidare a CF „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA, la adresa: CNPF, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 77, tel: (022)85-95-11;

Bursa de Valori a Moldovei, la adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, tel: (022)27-75-92;

Societatea de investiții care reprezintă interesele CF „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA conform contractului de intermediere: SA „VALINVEST”, la adresa: mun. Chișinău, str. Ghenadie Iablocichin, 5/1, tel: (022)22-13-55, 079-77-81-64.

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

2

Повторяем вопросы и получаем те же ответы

2

В Молдове торговля – по-прежнему наиболее выгодный вид бизнеса

3

2021-й – год восстановления экономики

Международный валютный фонд (МВФ) обновил прогнозы по мировой экономике в 2021 году. МВФ пересмотрел свой прогноз на 0,3% – ранее фонд прогнозировал рост на 5,2% в этом году. В 2022 году ожидается рост на 4,2%.

МВФ также ухудшил прогнозы для стран еврозоны в 2021 году: ожидается рост в размере 4,2% (на 1% меньше предыдущего прогноза), однако прогноз на следующий год, наоборот, улучшился до 3,6% (+0,5%). Для стран с развивающейся экономикой прогноз на 2021 несколько улучшился: до 6,3% (+0,3%), а в 2022 году рост составит 5% (-0,1%).

Последний пересмотр показателей молдавской экономики на 2021 год осуществило в октябре Министерство экономики и инфраструктуры после консультаций с экспертами МВФ. Тогда спад ВВП прогнозировался на 6,5% в 2020 году, а в 2021 году ожидался небольшой рост. Конечно, все еще слишком нестабильно. Пандемия не отступает. Каким будет 2021 год? Каковы новые прогнозы? Ясно, что мировая экономика под давлением ограничений в связи с пандемией дошла до предела. Некоторые эксперты и организации крайне осторожны в прогнозах, но эконо-

номике деваться некуда. 2021-й станет годом восстановления экономики.

Оказавшись на краю пропасти, необходимо уже сейчас восстанавливать экономику. Независимый аналитический центр Expert-Grup сообщил, что «экономический рост в 2020 году снизится примерно на 10 процентных пунктов. В начале года макроэкономический сценарий

предусматривал рост в размере 3,8%. В июне, после всех негативных последствий пандемии, Министерство экономики и инфраструктуры пересмотрело динамику ВВП до -4,5% на 2020 год, предположив быстрое восстановление экономики на фоне тенденции роста до конца 2020 года. Пять месяцев спустя прогнозировали спад ВВП на 6,5%, что примерно совпадает

с оценками Expert-Grup из Доклада о положении в стране в 2020 г. (-7,5%). Из-за пандемии экономика Молдовы пострадает самым серьезным образом за последние два десятилетия.

Восстановление экономики станет главной целью в этом году. Власти ожидают небольшой рост на 4,1%. Всемирный банк про-

Продолжение на стр.2

Курс валют на 3.02.2021 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.3239
EUR	1	20.8380
UAH	1	0.6176
RON	1	4.2751
RUB	1	0.2285

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:
ziarulcm@gmail.com
 тел.: 022 22-12-87;
 факс: 022 22-05-03

Подпишитесь на электронную версию Capital Market

Подписавшись на электронную версию Capital Market, вы получите доступ к электронной версии газеты на период действия абонемента.

Чтобы подписаться на электронную версию газеты Capital Market, нужно позвонить в редакцию (022 221287), или отправить электронное письмо на email ziarulcm@gmail.com.

ВНИМАНИЮ КОМПАНИЙ – СУБЪЕКТОВ ПУБЛИЧНОГО ИНТЕРЕСА!

Оператор Официального механизма накопления информации IP Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://eminent-msi.market.md>.

Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221
Press Inform-Curier (022) 237187
“Ediții Periodice” (022) 233740

ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!

Периодическое издание «Capital Market» приглашает к сотрудничеству рекламодателей, рекламные агентства и агентов.

Контактный телефон – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

2021-й – год восстановления экономики

Продолжение.
Начало на стр. 1

гнозирует экономический рост на 3,8%. Доверие потребителей и инвесторов «восстановится на фоне стабилизации денежных переводов, роста зарплат в государственном секторе и благоприятной денежной политики. Кроме того, ожидается рост в большинстве отраслей». После низкого урожая прошлого года, прогнозируется сильный рост в сельском хозяйстве. Хотя предполагается, что дефицит текущего счета снизится в 2020 году, он будет постепенно расти по мере ускорения экономического роста. Также, согласно прогнозу, средний уровень инфляции будет ниже 5% в 2020 – 2021 годах, но будет расти по мере усиления экономического роста.

Цикличность экономики предполагает, что после сильного спада, который был отмечен в 2020 году, следует период восстановления и затем роста.

Вместе с тем остается вопрос: как вернуть экономику к нормальному состоянию? Что поможет нам выбраться из кризиса?

Денежные переводы в пользу физических лиц выросли в прошлом году вопреки всем ожиданиям. Растут зарплаты. В итоге увеличивается и потребление населения, что является одним из двигателей роста. Уже в ноябре появились первые признаки восстановления промышленности, хотя по информации НБС

рост пока еще незначителен – 2,7%. Министерство экономики прогнозирует восстановление промышленности в этом году, а затем «сектор вступит в фазу стабильного роста, когда в среднем рост составит около 4% в год». Каковы причины будущего роста в промышленности? В прошлом году спад в перерабатывающей промышленности из-за проблем в сельском хозяйстве потянул всю отрасль вниз.

В 2021 году, однако, перерабатывающая промышленность может взять на себя роль ускорителя, так как, согласно официальным прогнозам, рост в аграрном секторе может составить 24% при благоприятных метеорологических условиях».

Ожидается, что в 2021 году мировая экономика вырастет на 4%, если вакцинация против COVID-19 станет повсеместной в течение года», – говорится в январском докладе ВБ «Глобальные экономические перспективы». При этом аналитики предупреждают, что восстановление экономики будет сдержанным, если власти стран не предпримут решительные шаги для сдерживания пандемии и проведения реформ, направленных на повышение инвестиционной активности.

Эксперт Стас Мадан в анализе, опубликованном недавно Центром Expert-Grup, считает, что для восстановления требуются следующие меры:

1. повышение приспособляемости бизнеса с помощью устранения искусственных препятствий;

2. упрощенный доступ к ликвидности, цифровизация малых и средних предприятий;

3. сохранение социальных отчислений для защиты самых уязвимых слоев населения;

4. повышение устойчивости экономики к климатическим изменениям;

5. госинвестиции с добавленной стоимостью как источник устойчивого роста;

6. улучшение системы принятия решений.

По мнению эксперта, в 2021 году, скорее всего, сохраняются чрезвычайные меры, когда государство должно будет активно работать над поддержкой населения и компаний, при этом допуская отступления от бюджетно-налоговых правил. В-первую очередь, речь идет об устойчивости госдолга, о более высоком дефиците, о поддержке деловой среды путем устранения бюрократических препон в виде частых проверок и излишних административных норм. Кроме того, необходимо поддержать малые и средние предприятия, открыв им доступ к ликвидности и удержав их в поле официальной экономики. Нужны меры поддержки населения и рабочей силы, чтобы защитить финансовую стабильность людей и привлечь диаспору к экономическим процессам внутри страны.

Будет ли достаточно этих мер для восстановления экономики? Точных прогнозов быть не может. Есть внутренние и внешние риски. Они всем известны. После пересмотра прогнозов МВФ следует ожидать, что и Министерство экономики и инфраструктура сделают новые прогнозы, с учетом постоянно меняющейся реальности. Повторим – этот год станет годом восстановления экономики. Однако докризисный уровень, скорее всего, будет достигнут уже в 2022 году.

Влад БЕРКУ

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания 26 января Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

I. АВТОРИЗАЦИЯ

- Одобрил регистрацию в Реестре эмитентов ценных бумаг поправок, внесенных в связи с изменением наименования с SA OXANA-M на SA UNITED CHEMICAL GROUP.

- Разрешил реорганизацию SA VULOPTIMED путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью.

- Одобрил исключение OCN BRAVO-CREDIT SRL из Реестра авторизованных небанковских кредитных организаций в результате ликвидации.

- Предварительно утвердил MOLDAUDITING SRL и членов его команды для проведения обязательного аудита в SAR MOLDCARGO SA, а именно:

- для проведения аудита финансовых отчетов за 2020 год (аудитором займется Даниела Плугару, Лидия Соломон-Гринюк и Олег Вережан);

- для проведения аудита в целях надзора в части, касающейся целесообразности и внедрения внутренней политики и процедуры в сфере предупреждения и борьбы с отмыванием денег и финансированием терроризма за 2020 год (Галина Нистор, Владислав Кастровец, Лидия Соломон-Гринюк и Олег Вережан).

- Выдал предварительное согласие трастовым компаниям BV FIDUCIAR INVEST SA и ECON-RENAȘTERE SA на приобретение государственных ценных бумаг.

II. НАДЗОР

- В связи с повышением требований к предосторожности и финансовой безопасности, согласно рекомендациям стратегических партнеров по развитию и Совета бюро «Зеленая карта», Административный совет предписал Национальному бюро страховщиков автотранспортных средств «нанять субъект аудита, у которого есть международный опыт и который обладает репутацией для проведения оценки платежеспособности, технических резервов и активов лицензированных страховщиков по состоянию на 31.12.2020».

- Вынес распоряжение о проведении тематической проверки в АЕІ ECONOM – FIX по аспектам, изложенным Инспекторатом полиции Бельц и Кабинетом адвоката Александру Баргана, в пределах полномочий Национальной комиссии по финансовому рынку.

- Принял решение провести косвенную проверку соблюдения небанковскими кредитными организациями, зарегистрированными в Реестре авторизованных небанковских кредитных организаций, требований к минимальному размеру уставного капитала по состоянию на 20.01.2021.

Пресс-служба НКФР

Повторяем вопросы и получаем те же ответы

В этом году встреча в Давосе прошла в онлайн-формате, который не мог скрыть серьезной тревоги гигантов мировой экономики. Но не будем говорить о Давосе, поговорим о Молдове, хотя сначала надо вспомнить ряд прогнозов, опубликованных накануне Давосской встречи и касающихся динамики развития экономики в мире. Соответственно, и нашей экономики.

Так вот, накануне этой встречи Международный валютный фонд сообщил, что на фоне скромного роста тревогу вызывает напряжение между США и Китаем и незначительный рост в Индии. Все это оказывает давление на мировую экономику.

Тогда же Deutsche Welle опубликовал свой прогноз, согласно которому рост мировой экономики в 2020 году «составит 3,3%, что на 0,1% ниже оценок, сделанных еще в октябре».

Заметим, что ни один из прогнозов, озвученных год назад, не учитывал самого главного фактора, обусловившего падение мировой экономики – пандемию.

Если об этом не знали те, кто держит руку на пульсе мира, тем более об этом не догадывались простые люди в Молдове. Именно среди них социологи Академии наук (АНМ) провели опрос.

АНМ на протяжении многих лет проводит такие опросы, в результате которых

выстраивается определенная картина года, в том числе с точки зрения социальной и экономической жизни людей.

Специфический характер проблем 2020 года повлиял на анализ мнений людей. Более того, в сравнении с опросом за 2019 год, сразу видно, насколько сильно отраз-

ился экономический спад на населении и насколько он влияет на то, что люди думают о политике, экономике и перспективах в целом.

Традиционный вопрос итогового опроса – «Каким был 2020 год по сравнению с 2019 годом?». Почти половина респондентов отметили, что 2020 год был более сложным. А год назад такой ответ дали 24,7% опрошенных. Естественно, что мнения каждый год меняются в зависимости от уровня благосостояния, хотя такое удвоение может быть вызвано лишь очень серьезными ситуациями.

Понятие «сложный год» равнозначно «более сложной жизни», и вот тут интересно сравнить, что об этом думали люди в 2016 году. И сейчас, и тогда их мнение формировалось не просто так, а в результате достатка в доме.

На вопрос – «Какой была ваша жизнь...?», 18,7% ответили «немного лучше», а 16,9% – «немного хуже». Несмотря на небольшое различие, надо отметить, что показатели почти такие же, как и в 2018 году, при этом авторы опроса изменили формулировку вопроса, а респонденты – формулировку ответа.

Внимательный анализ опросов показывает, что в основе оценки людьми качества жизни в уходящем году лежит фактор наличия или отсутствия денег. За этим стоят невысокие пенсии, ряд категорий работников, довольных наличием работы, но недовольных уровнем оплаты труда.

Обратим внимание, что все эти выводы на основе опросов не отражают положение каждого из нас в отдельности. Они скорее описывают состояние экономики, ее восприятие людьми и всего, что они считают важным для жизни, в том числе дом, больницу, школу, дороги, детские сады и прочее.

В ходе опроса за 2020 год около 26% респондентов отметили, что более всего их тревожит «бедность, отсутствие денег, высокие цены на продукты питания», еще 23% отметили также «безработицу и отсутствие рабочих мест».

Все-таки отметим, что вопросы авторов опроса обращены не только к 2020 году, респондентам предлагается сравнить с предыдущим годом.

Например, в 2009 году на тот же вопрос (что более всего тревожит) 24,3% опрошенных ответили «бедность», 16,6% – «будущее детей», «цены, безработица, коррупция, болезни» ответили около 3,3% респондентов. Кстати, что касается болезней, то количество респондентов, ответивших так в 2009 году, почти равно количеству респондентов, назвавших эту причину в 2005 году. Зато тогда почти 40% респондентов были обеспокоены бедностью, ценами – 18,7% и безработицей – 9,8%.

И вот остался позади первый месяц 2021 года. Сложно сказать, что будет в конце этого года и как будут отвечать люди на эти вопросы.

У нас еще много времени, чтобы увеличить свои доходы и избавиться от угрозы бедности. Достаточно времени, чтобы принять меры и не бояться безработицы, миграции, отсутствия рабочих мест. Для этого нужно не только терпение и время. Нужна правильная политика, нужны усилия и сила воли.

Константин ОЛТЯНУ

В Молдове торговля – по-прежнему наиболее выгодный вид бизнеса

Власти Молдовы не раз заявляли, что, чтобы добиться стремительного экономического роста, нужно привлекать инвесторов для развития промышленности страны. Но пока нам до этого далеко, так как доля компаний в сфере торговли составляет 42,8%. Доля торговли в ВВП – 22,3%. Об этом сообщило Национальное бюро статистики.

Пока больше всего промышленных предприятий расположено в свободных экономических зонах (СЭЗ). Только предприятия СЭЗ Bălți дают 15% совокупного экспорта Молдовы, а промышленное производство составляет 25% промышленного производства, ориентированного на экспорт.

В перерабатывающей промышленности было занято 3,6 тыс. предприятий или 10,0% всех активных компаний. В 2019 году доля новых предприятий составила около 15%, а уровень расформирования предприятий – 25,4%.

В то же время из числа новых предприятий, созданных в 2018 году, 47% оставались активными в 2019 году. Кроме того, из общего числа новых предприятий, созданных в 2017 году, в отчетном году продолжили работать только 40,5% предприятий. Большая часть активного бизнеса в 2019 году осуществляла свою деятельность в области торговли, составляя 15,3 тыс. предприятий или 42,8% от общего числа работающих компаний. В обрабатывающей промышленности работали 3,6 тыс. предприятий (10% от общего объема).

Предприятия частной формы собственности составили 32,7 тыс. единиц, то есть более 91% всех предприятий, осуществлявших свою деятельность, предприятия публичной формы собственности – 0,6 тыс. (около 2%), предприятия с иностранным капиталом – 1,5 тыс. (4%), смешанные предприятия – 0,9 тыс. (2,4%). В территориальном профиле большинство активных предприятий сосредоточились в Кишиневе – 22,6 тыс. (или 63,3% от общего числа), в регионе развития Центр – 5,5 тыс. (15,3%), в регионе развития Север – 4,6 тыс. (12,9%), в регионе развития Юг – 1,9 тыс. (5,4%) и в АТО Гагаузия – 1,1 тыс. (3,1%).

ТОРГОВЛЯ – НАИБОЛЕЕ ПРИБЫЛЬНЫЙ ВИД БИЗНЕСА

С развитием рыночной экономики были созданы условия для работы малого бизнеса в сфере торговли. Этот сектор развивался быстрее всех. Бизнес в сфере торговли легче всего создать,

начальный капитал невелик, высока вероятность быстрого возврата вложенных средств и получения прибыли. Поэтому торговля является наиболее привлекательной сферой деятельности.

В торговле занято значительное число населения страны, хотя часто персонал здесь не обладает специальной подготовкой. Требуется активное участие средних и высших профильных учебных заведений в сфере экономики и торговли, чтобы обеспечить качественную подготовку персонала и непрерывное обучение кадров, а также повышение их профессионального уровня. Сейчас соответствующая подготовка ведется в двух вузах и 25 средних специальных учебных заведениях.

«С точки зрения качества, отмечены и положительные, и отрицательные стороны. К положительным относится модернизация форм и средств торговли, при этом традиционные формы постепенно уступают место современным, согласно концепции устойчивого развития и глобализации. Растет удаленная торговля, в частности электронная торговля, растут прямые продажи и продажи на основе франшизы, исчезают маленькие магазины и ширятся торговые сети, в том числе типа cash and carry», – говорится в стратегии Правительства по развитию внутренней торговли.

Наряду с этим быстро развиваются фирменные магазины производителей по всей стране. Например, в Кишиневе работает более 40 магазинов JLC, 13 магазинов Franzeluța, 9 магазинов Carmez, 7 магазинов Zorile, 4 магазина Ionel.

ВНУТРЕННИЙ РЫНОК НАВОДНЕН ИМПОРТНЫМИ ТОВАРАМИ

В результате анализа внутренней торговли и оценки товаров, присутствующих на внутреннем потребительском рынке, власти выявили парадоксальную ситуацию: мы все меньше производим и все больше потребляем. Внутренний потребительский рынок наводнен импортной продукцией – почти 2/3 всех товаров на рынке. Боль-

шая часть товаров продается нелегально. Это наносит ущерб развитию внутреннего потребительского рынка и благоприятствует развитию теневой торговли (в том числе импорт, продажи, покупки товаров). Тут играют главную роль два фактора – контрабанда и продажа контрафактного товара.

Причины контрабанды кроются в разнице цен и отличиях в системах налогообложения в разных странах. Это стимулирует незаконный ввоз товаров в страну, использование поддельных документов о происхождении товаров, недекларирование товаров в таможенных документах.

Что касается контрафактного товара, то в докладе Европейской комиссии сообщается, что Молдова занимает четвертое место среди стран, откуда в Европу поступает такой товар, ее доля составляет около 2% совокупного объема товаров, арестованных на таможне. Чаще всего это сигареты (19%), табачные изделия (16%), этикетки (13%), алкогольные напитки и медикаменты (10%). Китай является лидером в этой сфере, его доля составляет 64% от общего объема товаров, нарушающих права интеллектуальной собственности.

«Одной из самых острых проблем, с которой сталкивается сектор внутренней торговли, является дисбаланс между размещением и развитием торговой инфраструктуры в муниципиях и остальных населенных пунктах, а также низкие темпы ее развития в сельской местности. Есть села с одним магазином и села, где вообще нет магазинов. Еще хуже ситуация с оказанием услуг. В сельской местности нет пунктов сбора сельскохозяйственной продукции, ремонтных мастерских, аптек, парикмахерских, столовых. Население сельской местности приобретает товары первой необходимости на рынках, организуемых в выходные дни частными предпринимателями. Они продают небезопасные товары, не владеют документами о происхождении и качестве товаров. Кроме того, это ведет и к нелояльной конкуренции между операторами рынка, в числе прочего и для предприятий потребительской кооперации», – говорится в стратегии развития торговли.

Эдуард ЛУПУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.
E-mail: info@cnpf.md

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. „О Национальной комиссии по финансовому рынку”, Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

BC „Moldindconbank” SA, sec. Centru, Chişinău
Банковский код MOLDMD2X309; Фискальный код 1007601001293
Банковский счет IBAN – MD19ML000000022519093768

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания **2 февраля** Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

I. АВТОРИЗАЦИЯ

- Утвердил цену продажи согласно актам переоценки ценных бумаг, которыми владеют доверительные управляющие BV FIDUCIAR INVEST SA, ECON-RENAȘTERE SA и COMPANIA FIDUCIARĂ A FERROVIARILOR SA, выставленных на продажу в порядке, установленном законом.

- Предварительно утвердил BDO Audit & Consulting SRL и членов его команды (Анатолие Берназ, Неля Морару, Еуджениу Раецки, Андрей Попа, Наталья Павлова, Михаела Стати, Вера Буруянэ, Николай Куртев, Диана Данилевич, Георге-Валентин Корначиу и Стелиан Узуня) для проведения аудита финансовых отчетов за 2020 год в CA DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP SA.

- Предварительно утвердил MOLDAUDITING SRL и членов его команды для проведения обязательных аудиторских проверок в CA MOLDASIG, в следующем составе:

- для проведения аудита финансовых отчетов за 2020 год – Даниела Плугару, Лидия Соломон-Гринюк и Михай Попа;

- для проведения аудита в целях надзора в части, касающейся адекватности и внедрения внутренней политики и процедур в сфере предупреждения и борьбы с отмыванием денег и финансированием терроризма за 2020 год – Галина Нистор, Владислав Кастравец, Даниела Плугару, Лидия Соломон-Гринюк и Михай Попа.

- Одобрил регистрацию в Реестре эмитентов ценных бумаг уменьшения уставного капитала SA BAZA DE TRANSPORT AUTO-17 на 1646660 леев путем аннулирования казначейских акций. Уставный капитал после уменьшения составит 886670 леев (88667 простых именных акций номинальной стоимостью 10 леев).

- Одобрил запись в Реестре эмитентов ценных бумаг об исключении, в результате реорганизации путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью, ценных бумаг, выпущенных ранее акционерными обществами:

- ACVATRON, в количестве 20 000 простых именных акций;

- INTEXNAUCA, в количестве 30 000 простых акций;

- FOCUSOR-CDM, в количестве 32 639 простых именных акций.

- Одобрил реорганизацию путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью акционерных обществ CERC и NEGOT.

Пресс-служба НКФР